

SPIS TREŚCI

Współautorzy	9
Przedmowa	12
Słowo od autorów	13

1. Medycyna ratunkowa

Wprowadzenie	15
Anafilaksja	15
Niedrożność górnych dróg oddechowych	17
Astma	20
Zapalenie oskrzelików	23
Stany nagłe w kardiologii	25
Sinica	25
Wstrząs kardiogeny	25
Zaburzenia rytmu serca	26
Wstrząs septyczny i niewydolność wielonarządowa	28
Dziecko po urazie głowy	30
Dziecko z licznymi obrażeniami	32
Oparzenia	34
Cukrzycowa kwasica ketonowa	35
Stan padaczkowy	37
Zatrucie	40
Sedacja na OIOM-ie	41
Zwalczanie bólu	43
Sposoby podawania tlenu	44

2. Dziecko krzywdzone

Formy krzywdzenia	46
Krzywdzenie fizyczne	48
Ślady po ugryzieniu	48
Siniaki	48
Oparzenia	49
Złamania	50
Zespół dziecka potrząsnanego	53
Choroby wywołane celowo	54
Zaniedbywanie	54
Molestowanie seksualne	55
Postępowanie z dzieckiem krzywdzonym	57

3. Choroby zakaźne

Zakażenia bakteryjne	59
Błonica	59
Tęžec	60
Zakażenia meningokokowe	61
Gruźlica	63
Gruźlicze zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	64
Zakażenia prątkami niegruźliczymi	66

Gronkowcowy zespół wstrząsu toksycznego	67
Ropień wątroby	68
Zakażenia wirusowe	69
Zakażenie HIV i AIDS	69
Choroby wskaźnikowe AIDS	70
Mononukleozą zakaźną	74
Zakażenie wirusem opryszczki u noworodka	75
Ospa wietrzna	76
Półpasiec	78
Odra	79
Pierwotniaki / grzyby / choroby tropikalne / inne	80
Toksooplazmoza wrodzona	80
Kryptosporidioza	81
Wagryzja (cystycerkoza)	82
Aspergiloza inwazyjna	83
Malaria	84
Schistosomatoza układu moczowego	85
Choroba Kawasaki	86

4. Pulmonologia

Mukowiscydoza	88
Astma i nawracające świsty	90
Zapalenie oskrzelików	91
Zapalenie płuc	92
Nawracające epizody zachłystowe	94
Odma opłucnowa	95
Ropniak opłucnej	96
Rozstrzenie oskrzeli	96
Sekwencja Robina	97
Zespół CHARGE	98
Tracheobronchomalacja	98
Przepuklina przeponowa	99
Ciało obce	100
Prosówkowy obraz radiologiczny płuc	101
Pierwotna dyskineza rzęsek	102
Mykoplazmowe zapalenie płuc	103
Dysplazja zaciskająca klatki piersiowej	104
Agenezja i aplazja płuc	105
Wrodzona rozedma płatowa	105
Torbiel oskrzelopochodna	106
Wrodzona gruczolakowatość torbielowata płuc	107
Zespół szabli tureckiej	108
Włóknjące zapalenie pęcherzyków płucnych	108

5. Kardiologia

Ubytek przegrody międzykomorowej (VSD)	110
Ubytek przegrody międzyprzedsionkowej (ASD)	112
Koarktacja aorty	113
Przetwały przewod tętniczy (PDA)	114
Tetralogia Fallota (ToF)	116
Zwężenie tętnicy płucnej	118
Zwężenie drogi odpływu lewej komory	119
Kardiomiopatia	120
Tachykardia nadkomorowa (SVT)	121
Zapalenie osierdzia	122
Całkowity blok przedsionkowo-komorowy	123
Nieprawidłowy spływ żył płucnych	124
Infekcyjne zapalenie wsierdzia	125
Atreza zastawki trójdzielnej	126
Całkowite przełożenie wielkich pni tętniczych	127
Wrodzone skorygowane przełożenie wielkich pni tętniczych	128
Pierścień naczyniowy	129

6. Dermatologia

Brodawki wirusowe	131
Mięczak zakaźny	132
Atopowe zapalenie skóry	133
Świerzb	134
Naczyniak krwionośny	135
Opryszczka ust i twarzy	136
Ziarniniak ropotwórczy	137
Bliznowiec	138
Łupież pstry	139
Łupież różowy	140
Bielactwo	140
Łuszczyca	141
Plamy typu czerwonego wina	142
Pokrzywka barwnikowa	143
Wyprysk opryszczkowy	144
Rumień wielopostaciowy	145
Kłykciny kończyste	147
Liszaj pasmowaty	148
Znamień łojowe	148
Naskórkowe znamiona brodawkowe	149

Histiocytoza z komórek Langerhansa	151
Trądzik niemowlęcy	152
Stwardnienie guzowate	152
Młodzieńcze zapalenie skórno-mięśniowe	153
Zespół Klippela-Trenaunaya	154
Nietrzymanie barwnika	155
Pęcherzowe oddzielanie się naskórka	156
Acrodermatitis enteropathica	158

7. Okulistyka

Anatomia oka	161
Rozwój wzroku	163
Niedowidzenie	163
Powieki	164
Szczelina powieki	164
Symblepharon	164
Zapalenie brzegów powiek	164
Jęczmień	164
Mięczak zakaźny	165
Naczyniak włóknistkowy	165
Plamy typu czerwonego wina	165
Ptoza	165
Przykurcz powiek	166
Zapalenie przedprzrodowe	166
Opóźnione zamykanie powiek	166
Nadmierne łzawienie (epifora)	167
Rogówka	167
Zaburzenia rozwojowe	167
Dystrofie rogówki	169
Złogi w rogówce	169
Zapalenie rogówki	171
Spojówka	174
Infekcyjne zapalenia spojówek	174
Nieinfekcyjne zapalenia spojówek	175
Pigmentacja spojówek	175
Wypukłe zmiany na spojówkach	175
Rozsiane wypukłe zmiany na spojówkach	176
Teleangiektazje spojówek	177
Twardówka	177
Pigmentacja twardówki	177
Zapalenie twardówki	177
Wady rozwojowe gałki ocznej	178
Łęczówka	179
Wrodzone wady łęczówki	179
Nabyte wady łęczówki	180
Zmiana koloru łęczówki	180
Heterochromia łęczówki	181
Żrenica	182
Leukokoria	182
Nieprawidłowy kształt żrenicy	182
Mioza	182
Mydriaza	182
Przemieszczenie żrenicy	183
Anizokoria	183

Soczewka	184
Afakia	184
Nieprawidłowy kształt	184
Przemieszczenie soczewki	184
Nieprzezierność soczewki	185
Siatkówka	186
Krwotok	186
Wyśiek twardy	186
Kłębki waty	188
Neowaskularyzacja siatkówki	188
Zapalenie naczyń siatkówki	188
Makulopatia	188
Bładość siatkówki	189
Odwarstwienie siatkówki	190
Fałdy dna oka	190
Tarcza nerwu wzrokowego	191
Obrzęk	191
Zanik nerwu wzrokowego	192
Mała tarcza	193
Duża tarcza	193
Duże zagłębienie tarczy	193
Anomalie naczyniowe	194
Krwotoki do tarczy	194
Zaciemnienie tarczy	194
Oczodół	194
Nieprawidłowa pozycja gałki ocznej	194
Powiększenie gruczołu łzowego	196
Zaburzenia ruchów gałek ocznych	196
Zaburzenia spoczynkowego ustawienia gałek ocznych	196
Nieprawidłowe ruchy oczu	198
Nieprawidłowe pozycje głowy	201
Oczopląs	202

8. Neurologia

Badanie neurologiczne: nerwy czaszkowe	205
Miastenia	207
Zaburzenia ruchów gałek ocznych	208
Porażenie nerwu twarzowego	209
Zaburzenia dolnych nerwów czaszkowych	211
Choroba Wilsona	212
Płasawica Sydenhama	212
Układ ruchu	213
Zespół Segawy (dystonia reagująca na lewodopę)	215
Ataksja	216
Ataksja-teleangiektazja	217
Ataksja Friedreicha	218
Hipotonia u niemowlęcia	218
Dystrofia miotoniczna	219
Dziedziczna neuropatia ruchowo-czuciowa typu I (choroba Charcota-Marie'a-Tootha)	220
Rdzeniowy zanik mięśni typu I (choroba Werdnig-Hoffmana)	221

Nagłe uogólnione osłabienie mięśni u wcześniej zdrowego dziecka	221
Zespół Guillaina-Barrégo	222
Zapalenie skórno-mięśniowe	223
Choroby rdzenia kręgowego	224
Przewlekła postępująca hipotonia mięśni u starszych dzieci	225
Dystrofie mięśniowe Duchenne'a i Beckera	226
Dziecięce porażenie mózgowe	227
Rozszczep kręgosłupa	229
Ból głowy	230
Migrena	231
Psychogeny ból głowy	231
Nadciśnienie śródczaszkowe	232
Wodogłowie	232
Guzy mózgu	234
Najczęstsze guzy mózgu u dzieci	236
Guzy podnamiotowe	236
Guzy nadnamiotowe	236
Makrocefalia	237
Guz rzekomy mózgu (łagodnie nadciśnienie śródczaszkowe)	237
Trudności w nauce	238
Padaczka	240
Regresja neurologiczna i poznawcza	243
Częste choroby z regresją neurologiczną	244
Stwardnienie rozsiane	244
Adrenoleukodystrofia	244
Leukodystrofia globoidalna	245
Leukodystrofia metachromatyczna	245
Ceroidolipofuscynoza	245
Choroba Taya-Sachsa	246
Choroba Niemanna-Picka typu C	246
Choroba Leigha	246
Śpiączka i ostra encefalopatia	246
Udar mózgu	249

9. Gastroenterologia

Obraz kliniczny	253
Ostry niezły żołądka i jelit	253
Zaburzenia przyrostu masy ciała	254
Zaparcia	255
Kolka niemowlęca	256
Nawracający ból brzucha	256
Czynnościowa biegunka małych dzieci (biegunka pędraków)	257
Przewlekła biegunka oporna na leczenie	257
Przewlekła niewydolność jelit	260
Diagnostyka chorób przewodu pokarmowego	261

Zastępczy zespół Münchhausena	261
Celiakia	262
Enteropatia zależna od pokarmów	263
Biegunka autoimmunologiczna	265
Eozynofilowe zapalenie błony śluzowej żołądka i jelit	265
Klasyczne choroby zapalne jelit	266
Wrzodziejące zapalenie jelita grubego	266
Choroba Leśniowskiego-Crohna	267
Alergiczne zapalenie jelita grubego	269
Naczyniakowatość limfatyczna jelit	270
Choroba wrzodowa	270
Polipy	271
Zakażenia i choroby pasożytnicze	272
Helicobacter pylori	272
Campylobacter jejuni	273
Clostridium difficile	273
Salmonella	273
Escherichia coli	274
Giardia lamblia	274
Yersinia enterocolitica	275
Cryptosporidium	275
Ascaris lumbricoides (glista ludzka)	276
Enterobius vermicularis (owsik)	276
Zaburzenia żywienia	277
Refluks żołądkowo- przełykowy	278
Przewłękła rzekoma niedrożność jelit	279
Zespół krótkiego jelita	279
Choroby wrodzone i dziedziczne	281
Wrodzona biegunka chlorkowa	281
Zaburzenia wchłaniania glukozy/galaktozy	281
Wrodzony niedobór sacharazy i izomaltazy	281
Nietolerancja laktozy	282
Mukowiscydoza	282
Choroby trzustki	284
Zespół Shwachmana- Diamonda	284
Ostre zapalenie trzustki	285
Przewłękła/dziedziczne zapalenie trzustki	286
Choroby wątroby	286
Stwardniające zapalenie dróg żółciowych	286
Przewłękłe zapalenie wątroby	287
Ostre zapalenie wątroby	288
Zespół Alagille'a	288

Niedobory pierwiastków	288
Niedobór cynku	288
Niedobór żelaza	289
Niedobór miedzi	290
Nadmiar miedzi – choroba Wilsona	290
Niedobór seleniu	291
Niedobory witamin	291
Szkorbut, niedobór witaminy C / kwasu askorbinowego	291
Choroba beriberi, niedobór witaminy B ₁ / tiaminy	291
Pelagra, niedobór witaminy PP / niacyny	292
Niedobór witaminy B ₂ / ryboflawiny	292
Niedobór witaminy B ₆ / pirydoksyny	292
Niedobór witaminy B ₁₂ / cyjanokobalaminy	293
Niedobór witaminy K / naftochinonu	293
Niedobór witaminy A / retinolu	293
Niedobór witaminy E / tokoferolu	294
Niedobór witaminy D	294

10. Nefrologia

Zespół hemolityczno- mocznicowy (HUS)	297
Zespół nerczycowy	299
Torbielowatość nerek	301
Odływ pęcherzowo- moczowodowy i nefropatia refluksowa	302
Choroba Schönleina-Henocha	304
Wrodzona agenezja i dysplazja nerek	305
Zespół Fanconiego	307
Nadciśnienie tętnicze z przyczyn nerkowych	308
Choroby kości u dzieci z przewłękłą niewydolnością nerek	309
Ostra niewydolność nerek	310

11. Hematologia

Ziarnica złośliwa	313
Chłoniak nieziarniczy z komórek B	314
Chłoniak nieziarniczy z komórek T/białaczka T-komórkowa	315
Białaczki mielocytowe i mielomonocytozy	316
Ostra białaczka limfoblastyczna pozaszpikowa	317
Młodzięńcza białaczka mielomonocytozy	318
Zespół mieloproliferacyjny z eozynofilią i translokacją T(5; 12)	319

Hemofilia A i B (klasyczna hemofilia i choroba Christmasa)	320
Zespół Kasabacha-Merritt	321
Choroba von Willebranda (vWD)	321
Małopłytkowość z aplazją kości promieniowej (zespół TAR)	322
Zespół Bernarda-Souliera	323
Niedobór transkobalaminy II	324
Niedokrwistość Fanconiego	324
Wrodzona dyskeratoza	325
Wrodzona porfiria erytropoetyczna (CEP)	326
Idiopatyczna hemosyderoza płuc	327
Niedokrwistość Cooleya (β-thalassemia major)	328
Niedobór kinazy pirogonianowej	330
Niedokrwistość sierpowatokrwińkowa	330
Wrodzona ełiptocytoza	332
Niedokrwistość z niedoboru żelaza	332
Niedokrwistość syderoblastyczna	333
Niedobór dehydrogenazy glukozy-6-fosforanowej	333
Leizmanioza	334
Choroba Gauchera	334
Marmurowatość kości	335

12. Guzy lite i histiocytoza

Wprowadzenie	337
Guz Wilmsa i inne guzy nerek	338
Guzy wątroby	341
Histiocytoza	343
Histiocytoza z komórek Langerhansa	343
Limfohistiocytoza hemofagocytna	346
Mięsak prążkowanokomórkowy, inne mięsaki tkanek miękkich i włókniakowatość	348
Nerwiak zarodkowy (neuroblastoma)	352
Siatkówczak (retinoblastoma)	354
Mięsak Ewinga i obwodowe prymitywne guzy neuroektodermalne (pPNET)	355
Kostniakomięsak (osteosarcoma)	356
Pozaczaszczkowe złośliwe guzy zarodkowe	357
Guzy ośrodkowego układu nerwowego	358
Wyściółczak (ependymoma)	358
Rdzeniak (medulloblastoma) i PNET	358

Spis treści

Glejak nadnamiotowy o wysokim stopniu złośliwości	359	Cukrzyca	400	Hipochondroplazja	438
Glejak pnia mózgu	360	Cukrzyca typu 1	400	Wrodzona łamliwość kości (osteogenesis imperfecta)	438
Gwiaździk o niskim stopniu złośliwości	360	Cukrzyca typu 2	403	Zespół Ehlersa-Danlosa	439
rzadkie guzy i rzadkie obrazy anatomiczne częstych guzów	361	Cukrzyca typu MODY	403	Zespół Beckwitha- -Wiedemanna	440
Insulinozależny cukrzyca	361	Inne postacie cukrzycy	404	Zespół Sotosa	440
Rak tarczycy	362	14. Choroby metaboliczne		Zespół Robinowa	441
Rak nosogardła	362	Adrenoleukodystrofia	406	Zespół EEC	441
Rak kory nadnerczy	363	Choroba Gauchera	407	Zespół Cockayne'a	442
Guzy ślinianek	363	Zespół Hurler	408	Zespół Aperta	442
Rak nerkowokomórkowy	364	Zaburzenia cyklu mocznikowego	409	Zespół Pfeiffera	443
Chłoniak skóry	364	Galaktozemia	410	Zespół Crouzona	444
Wpływ różnych efektów terapii chemioterapeutyków	365	Zaburzenia utleniania kwasów tłuszczowych	411	Holoprocencefalia	444
3. Endokrynologia		Tyrozynemia	412	Zespół Coffina-Lowry'ego	445
Wzrost i dojrzewanie		Glikogenoza typu 1	413	Zespół BPE	445
Wzrost i dojrzewanie		Choroby peroksysomalne	414	Zespół Meckela-Grubera	446
Niedobór hormonu wzrostu	374	Zespół Leigha	415	Zespół Greiga	446
Niedobór hormonu tarczycy	376	Choroba Menkesa	416	Zespół Holt-Orama	447
Niedobór hormonu przysadki	377	Choroba Wilsona	417	Zespół Robertsa	447
Niedobór hormonu tarczycy	378	Fenyloketonuria	418	Mikrocefalia autosomalna recesywna	448
Niedobór hormonu tarczycy	379	Zaburzenia przemiany biotyny	419	Niedokrwiłość Fanconiego	448
Niedobór hormonu tarczycy	380	Niedobór α -1-antytrypsyny	420		
Niedobór hormonu tarczycy	381	15. Genetyka		16. Immunologia	
Niedobór hormonu tarczycy	382	Zespół Downa (trisomia 21)	421	Pospolity zmienny niedobór odporności (CVID)	449
Niedobór hormonu tarczycy	383	Zespół Edwardsa (trisomia 18)	422	Zespół hiper-IgM sprzężony z chromosomem X	450
Niedobór hormonu tarczycy	384	Zespół Patau (trisomia 13)	422	Zespół Wiskotta-Aldricha	451
Niedobór hormonu tarczycy	385	Zespół Wolfa-Hirschhorna (4p-)	423	Agammaglobulinemia sprzężona z chromosomem X	452
Niedobór hormonu tarczycy	386	Zespół cri du chat (5p-)	423	Przewlekła kandydoza błon śluzowych i skóry	453
Niedobór hormonu tarczycy	387	Zespół Turnera	424	Ataksja-teleangiektazja	454
Niedobór hormonu tarczycy	388	Zespół Noonan	424	Zespół limfoproliferacyjny sprzężony z chromosomem X	455
Niedobór hormonu tarczycy	389	Mozaicyzm chromosomowy	425	Zespół Chediaka-Higashiego	456
Niedobór hormonu tarczycy	390	Zespół łamliwego chromosomu X	426	Zespół zaburzonego przylegania leukocytów (LAD)	457
Niedobór hormonu tarczycy	391	Zespół Williamsa	426	Zespół DiGeorge'a	459
Niedobór hormonu tarczycy	392	Zespół Rubinsteina-Taybiego	427	Przewlekła choroba ziarniniakowa (PCHZ)	460
Niedobór hormonu tarczycy	393	Zespół de Lange	428	Zespół hiper-IgE	461
Niedobór hormonu tarczycy	394	Zespół Angelmana	429	Ciężki złożony niedobór odporności (SCID)	462
Niedobór hormonu tarczycy	395	Dysplazja czołowo-nosowa	430	Zespół Omenna (wariant SCID)	463
Niedobór hormonu tarczycy	397	Asocjacja VATER	430	Niedobór deaminazy adenozyny (wariant SCID)	464
Niedobór hormonu tarczycy	398	Zespół Goldenhara	431	Brak ekspresji antygenów zgodności tkankowej typu II	465
Niedobór hormonu tarczycy	399	Zespół Bardeta-Biedla	432		
		Zespół CHARGE	432		
		Zespół Marfana	433		
		Zespół podniebienne- sercowo-twarzowy	433		
		Stwardnienie guzowate	434		
		Neurofibromatoza typu 1	435		
		Zespół Moebiusa	436		
		Zespół Sticklera	436		
		Zespół Russela-Silvera	437		
		Achondroplazja	437		

17. Reumatologia

Młodzieńcze idiopatyczne
zapalenie stawów (MIZS) . . . 467

Postać o początku
układowym . . . 467

Postać wielostawowa
seronegatywna . . . 468

Postać wielostawowa
seropoztywna . . . 469

Postać skąpostawowa . . . 469

Zapalenie stawów i pochewek
ścięgienistych . . . 470

Łuszczykowe zapalenie
stawów . . . 471

Zapalenie stawów w przebiegu
innych chorób przewlekłych . . 471

Twardzina . . . 472

Twardzina układowa . . . 472

Twardzina ograniczona . . . 472

Zapalenie skórno-mięśniowe . . 473

Zapalenia naczyń . . . 474

Choroba Kawasaki . . . 474

Guzkowe zapalenie tętnic . . 474

Inne zapalenia naczyń . . . 474

Choroba Schönleina-Henocha . 475

Mieszana choroba tkanki
łącznej . . . 475

Toczeń rumieniowaty
układowy (TRU) . . . 476

Zespół nakładania chorób
tkanki łącznej . . . 476

Przewlekły niemowlęcy zespół
neurologiczno-skró-
nowy (CINCA) . . . 477

Nawracające wieloogniskowe
zapalenie kości . . . 478

Zespoły nawracającej gorączki . 478

Rodzinną gorączka
śródziemnomorska . . . 478

Inne genetycznie
uwarunkowane nawracające
gorączki . . . 478

Przewlekłe zespoły bólowe . . 479

Fibromialgia . . . 479

Odruchowa dystrofia
współczulna (algodystrofia) . . 479

Łagodny zespół nadmiernej
ruchomości stawów . . . 480

18. Logopedia

Wstęp . . . 481

Trudności rozwojowe: mowa . . 482

Trudności rozwojowe: język . . 483

Komunikacja alternatywna
i wspomagająca . . . 484

Nabyte zaburzenia
neurologiczne mowy i języka . . 484

Nabyta afazja dziecięca . . . 484

Nabyta dyszartria dziecięca . . 484

Nabyta dyspraksja dziecięca . . 485

Jakanie się . . . 486

Zaburzenia głosu (dysfonia) . . 487

Tracheostomia . . . 488

Zaburzenia rezonansu /
przepływu powietrza . . . 489

Dysfagia . . . 490

Anomalie twarzoczaszki . . . 491

Rozszczep wargi /
podniebienia . . . 492

19. Chirurgia dziecięca

Wrodzona niedrożność
przełyku . . . 496

Wrodzona przepuklina
przeponowa . . . 497

Wrodzona niedrożność jelit . . 499

Niedrożność smółkowa . . . 499

Wrodzona niedrożność
dwunastnicy . . . 501

Niedrożność jelit . . . 501

Wady okolicy odbytu . . . 502

Choroba Hirschsprunga . . . 504

Niedokonany zwrot jelit . . . 505

Zdwojenie w obrębie
przewodu pokarmowego . . 506

Martwicze zapalenie jelit . . 507

Przepuklina pępowa . . . 508

Wytrzewienie . . . 509

Przepuklina pępkowa . . . 509

Wady pępka . . . 510

Krwawienie z przewodu
pokarmowego . . . 511

Uchyłek Meckela . . . 512

Wgłobienie . . . 513

Potworniak okolicy
krzyżowo-guzicznej . . . 514

Zapalenie wyrostka
robaczkowego . . . 515

Zmiany na szyi . . . 516

Wodniak torbielowaty . . . 516

Przetoka / torbiel
skrzepopochodna . . . 517

Przetoka przeduszną . . . 517

Torbiel skórzasta . . . 517

Torbiel / przetoka przewodu
tarczowo-językowego . . 518

Przepuklina pachwinowa . . . 518

Wodniak jądra . . . 519

Jądro niezstąpione . . . 520

Skręt jądra . . . 520

Stulejka . . . 521

Niedrożność dróg żółciowych . 522

Torbiel dróg żółciowych . . . 522

Malformacje naczyniowe . . . 523

Naczyniaki . . . 523

Wrodzone malformacje
naczyniowe . . . 524

Zespół Klippela-
Trenaunaya . . . 525

Obrzęk limfatyczny . . . 525

Rozszczep kręgosłupa . . . 526

20. Otolaryngologia

Ostre wysiękowe zapalenie
ucha środkowego . . . 529

Ostre zapalenie ucha
środkowego . . . 531

Perlak . . . 532

Przewlekłe ropne zapalenie
ucha środkowego . . . 533

Zapalenie ucha
zewnątrznego . . . 534

Polipy ucha . . . 534

Ciało obce w uchu . . . 535

Wrodzone anomalie ucha . . . 535

Przetoka przeduszną
i ropień . . . 535

Wady ucha zewnętrznego . . 535

Wady ucha środkowego . . 536

Wady ucha wewnętrznego . . 536

Polipy nosa . . . 536

Zapalenie zatok przynosowych
i błony śluzowej nosa . . . 537

Guz nosa . . . 538

Glejak nosa . . . 538

Naczyniakowłókniak
młodzięcy . . . 538

Ciało obce w nosie . . . 539

Zarośnięcie nozdrzy tylnych . . 539

Zapalenie migdałków (ostre,
przewlekłe i nawracające) . . . 540

Ropień okołomigdałkowy . . . 541

Ropień pozagardłowy . . . 541

Obturacyjny bezdech
podczas snu . . . 541

Wiotkość krtani . . . 542

Nawracająca
brodawczakowatość
układu oddechowego . . . 542

Zwężenie podgłośnia . . . 543

Ciało obce w krtani
lub tchawicy . . . 544

Torbiele i uchyłki
skrzepopochodne . . . 545

Guzy okolicy głowy i szyi . . . 546

Torbiel przewodu tarczowo-
językowego . . . 546

Ciało obce w gardle i przełyku . 547

21. Choroby jamy ustnej i zębów

Fluoroza zębów . . . 548

Zapalenie dziąseł . . . 548

Opryszczkowe zapalenie
jamy ustnej i dziąseł . . . 549

Przebarwienia
po tetracyklinach . . . 550

Spis treści

zakowanie bruzd	550
zrętwiałe mleczne siekacze	551
iewyrżnięty	
przemieszczony) górny	
wy siekacz środkowy	551
orbiel zawiązkowa	552
odontodysplazja	552
utotransplantacja	553
łożone zapalenie przyzębia	553
niedorozwój szkliwa	554
aburzenia rozwoju zębiny	
alentinogenesis imperfecta) ..	554
aburzenia rozwoju szkliwa	
yp hipoplastyczny)	555
aburzenia rozwoju szkliwa	
yp z hipomineralizacją)	556
akażenie zawiązka zęba	556
opień twarzy	557
ab wgłobiony	557
ipodoncja	558
aczyniak jamisty języka	559
apalenie węzłów chłonnych	
zy i twarzy	559
iaminiak kwasochłonny	559
ładziślak wrodzony	560
iaminiak ropotwórczy	560
iężkie zapalenie dziąseł	561
agodne wędrujące zapalenie	
zyka (język geograficzny)	561
orbiel śluzowa	562
andydoza i popromienne	
apalenie błony śluzowej	562
pryszczka wargowa	
pryszczka nawracająca)	563

2. Ortopedia

Wstęp	564
orma	564
Kąt udowo-piszczelowy	565
Zniekształcenie rotacyjne	565
Płaskostopie	565
Siatki centylowe	565
Wady kończyn dolnych	568
Płaskostopie	568
Stopa wydrążona	569
Kolana koślawe i szpotawe	570
Chód przywiedzeniowy lub	
odwiedzeniowy	572
Stopa końsko-szpotaowa	573
Rozwojowa dysplazja stawu	
biodrowego	574
Różna długość kończyn	
dolnych	575
Niedorozwój bliższej części	
kości udowej	576
Wrodzony niedorozwój	
piszczi	577

Wrodzony niedorozwój	
strzałki	578
Utykanie z powodu bólu	579
Wady palców	580
Palcozrost (syndaktylia)	580
Polidaktylia	581
Wady kończyn górnych	582
Staw rzekomy obojczyka	582
Wrodzone wysokie ustawienie	
łopatki (choroba Sprengla)	582
Wrodzone zwichnięcie głowy	
kości promieniowej	582
Wrodzony zrost	
promieniowo-łokciowy	583
Deformacja Madelunga	583
Ręka hakowata	
promieniowa	583
Niedorozwój kości	
łokciowej	583
Przykurcz kciuka	584
Choroby kręgosłupa	584
Skolioza	584
Ból pleców	586
Rozszczep kręgosłupa	586
Uraz splotu ramiennego	587
Kręcz szyi	588
Dziecięce porażenie	
mózgowe	588
Artrogrypoza	589
Wrodzona łamliwość kości	
(osteogenesis imperfecta)	589
Złamania	590
Ogólne zasady leczenia	590
Urazy płytki wzrostowej	591
Przebudowa	592
Typowe złamania	
wieku dziecięcego	593
Nadkłykciowe złamanie	
kości ramiennej	593
Przekłykciowe złamanie	
kości ramiennej	594
Złamanie szyjki kości	
promieniowej	594
Złamania kości	
przedramienia	595
Złamania kości udowej	595
Złamania rzepki	596
Złamania bliższego końca	
piszczeli	596
Złamania w wyniku	
pociągania lub przeciążenia	596
Złamania nieprzypadkowe	596
Złamania patologiczne	597
Leczenie późnych	
zniekształceń	598

23. Urologia

Dysplastyczna nerka	
wielotorbielowata	600
Zaburzenia oddawania	
moczu o podłożu	
neurologicznym	601

Wynicowanie pęcherza/	
/wierzchniactwo złożone	602
Guzy jąder	603
Spodzieństwo	604
Guz Wilmsa	604
Mięsak prąkowano-	
komórkowy	606
Zespół suszonej śliwki	606
Wrodzone wady odpływu	
moczu	607
Kamica dróg moczowych	608
Zastawka cewki tylnej	609
Wnętrostwo	610
Obojnacze narządy płciowe	611
Anomalie położenia	
i liczby nerek	612
Zdwojenie moczowodu	613
Odpływ pęcherzowo-	
-moczowodowy	614
Torbiel ujścia moczowodu	
(ureteroceale)	615

24. Transplantacja serca i płuc

Transplantacja serca: biopsja	
wsierdzia i mięśnia	
sercowego	617
Transplantacja serca i płuc	618
Badanie czynnościowe płuc	618
Biopsja przezoskrzelowa	619
Ostre odrzucanie przeszczepu	620
Zespół zarostowego	
zapalenia oskrzelików	622

Rozwinięcia skrótów

w języku angielskim	626
Indeks	628